

44. Interpelácia poslanca Národnej rady Slovenskej republiky O. Dostála na ministra práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky J. Richtera podaná 16. februára 2017 vo veci starostlivosti o deti v detských domovoch

Ondrej Dostál
poslanec Národnej rady Slovenskej republiky

SEKRETARIÁT PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania: 16-02-2017		
Číslo spisu: PNDS-142/2017		
Listy 1/1	Prílohy: 1/2	
RZ	ZH	LU

Ján Richter
minister práce, sociálnych vecí a rodiny
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
Bratislava

Bratislava, 16. februára 2017

VEC: Interpelácia na ministra práce, sociálnych vecí a rodiny podaná vo veci nadmerného predpisovania psychiatrických liekov deťom v detských domovoch

Vážený pán minister,

v súlade s čl. 80 Ústavy Slovenskej republiky a § 129 zákona o rokovacom poriadku si Vám dovoľujem podať nasledovnú interpeláciu.

Z prieskumu organizácie Úsmev ako dar vyplýva, že až štvrtina detí z detských domov užíva lieky, ktoré im predpísal psychiater. Na celom Slovensku pritom užíva psychiatrické lieky dvanásť a pol tisíca detí a mladistvých, čo je necelé jedno percento ich populácie. To je obrovský nepomer, a to aj ak vezmeme do úvahy, že v prostredí detských domovov je oveľa väčší predpoklad na úzkostné, depresívne príznaky či príznaky nepokoja, čo pripúšťajú aj psychiatri, ktorí však zároveň upozorňujú na to, že nie každý problém by sa mal riešiť psychofarmakami. Na možné riziká poukazujú aj lekárnici, podľa ktorých sú mnohé z týchto liekov návykové a môžu u detí spôsobiť závažné poruchy.

Na problém predpisovania „utlmovacích“ liekov poukázala aj štúdia Centra pre výskum etnicity a kultúry (CVEK) pod názvom *Štátne deti na jednej lodi? – Rómske deti v detských domovoch* z roku 2015, v ktorej sa uvádza nasledovné: „Mnohým deťom sú zároveň predpisované utlmovacie lieky, a to aj napriek tomu, že v zásade nemajú žiadny efekt na zlepšenie stavu dieťaťa... Utlmovanie prejavov správania, ktoré detské domovy vnímajú ako nezvládateľné, tak skôr uľahčujú prácu zamestnancom než situáciu samotného dieťaťa. Ak navyše nejde o psychiatrické diagnózy, ale správanie v reakcii na záťažovú životnú situáciu (vyňatie z rodiny), farmakoterapia slúži len na odstránenie „nepohodlných“ prejavov, ale nevedie napríklad k rozvoju zvládacích mechanizmov, ktoré by deťom pomáhali efektívnejšie sa vyrovnávať s úzkosťou či záťažou aj v budúcnosti.“

Preto sa na Vás obraciam s nasledovnými otázkami, na ktoré žiadam odpoveď:

1. Ako je regulované podávanie psychiatrických liekov v detských domovoch - zariadeniach ústavnej starostlivosti? Kto tieto regulácie vydáva? Ako sa kontroluje ich napĺňanie?

2. Kto rozhoduje o predpisovaní psychiatrických liekov v domove? Existuje nejaká interná či externá forma kontroly priamo v domove?

3. Vykonáva ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny pravidelné alebo náhodné kontroly oprávnenosti predpisovania psychiatrických liekov deťom v detských domovoch?

4. Existujú štúdie o efektívnosti a účelnosti podávania psychiatrických liekov? Kto túto efektívnosť a účelnosť posudzuje?

5. Má ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR prehľad o predpisovaní psychiatrických liekov deťom v detských domovoch? Koľko detí z detských domovov v rokoch 2014, 2015 a 2016 užívalo pravidelne alebo občas psychiatrické lieky, aké lieky to boli, na základe akých diagnóz? Existujú porovnávacie tabuľky za jednotlivé detské domovy? Existuje ohľadom užívania tohto typu liekov deťmi v detských domovoch porovnanie s ich užívaním deťmi vychovávanými v profesionálnych rodinách?

S pozdravom

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Dumal'.